

EEN TOCHT DOOR HET KARANG-GEBERGTE.

De vogels die jongen te verzorgen hadden bleven alleen in de nabijheid van de grot op buit jagen. Er vlogen geregeld in en uit. Toen de zon hooger gestegen was konden we deze enkellingen iets verder vervolgen in hun toen ook kalme vlucht. Langzaam daalden ze in den nu duidelijk zichtbaren koker af, waarin ze op verschillende hoogte en naar verschillende kanten verdwenen achter overhangende druipsteenkalk.

Fig. 10.

Geen van ons voelde er voor langs de allerprimitiefste ladder omlaag te gaan, en toch de plukker verdween er langs al huppelend met in zijn hand nog de plukhaak en een mandje voor den oogst. Boven was de enkele bamboestengel met een rottanlus om een vooruitstekende rotspunt bevestigd, en langs de aan weerskanten op groote afstanden van elkaar geplaatste houten pennen verdween zoo'n plukker welgemoed naar beneden, waarbij het nu en dan vlak langs andere rotspunten ging waarvoor een uitwijken noodig was. Hoe het verder ging konden we alleen nagaan op een niet on aardige prent die door een kunstzinnigen inlander was geteekend van het grottencomplex van den olifant. In een der benedenste kamers staat op den bodem een grillig

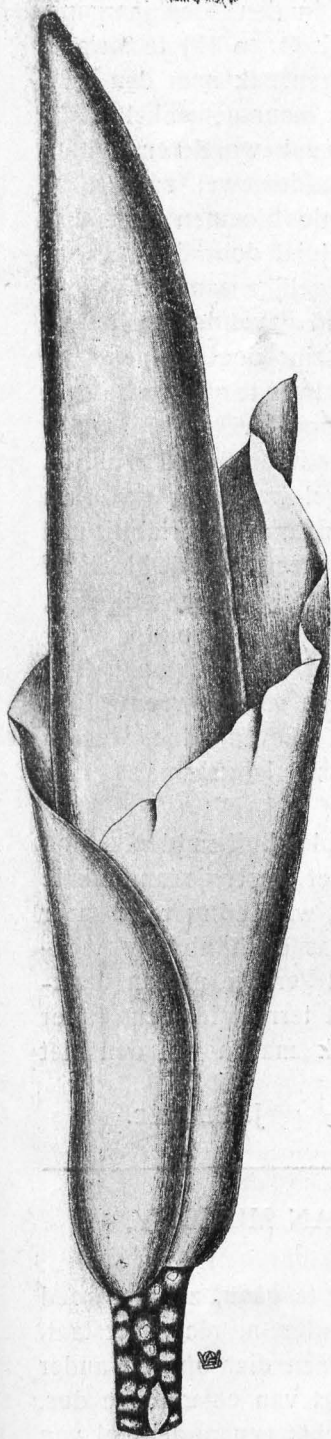

Fig. 11. *Amorphophalul's Mulleri*.

gevormd stuk rots, dat zich aan den beschouwer voordoeft als het achtergedeelte van zoo'n dikhuidige, het voorste deel met kop en slurf schijnt het versteende beestje door den wand te hebben heengedrukt. Zijn de aangegeven afmetingen juist dan stroomt een door een groene kabbeling aangegeven onderaardsch riviertje een honderd meter beneden het aardoppervlak, en wordt hier rijkelijk van water voorzien door een ondergrondschen waterval, die het water uit een veel hooger gelegen verzamelbekken afvoert. Langs bamboeladders als boven beschreven, in alle mogelijke hellingsrichtingen in de kamers geplaatst, bewegen zich de geoefende plukkers als circus-acrobaten heen en weer bij het schijnsel van een klein pitje boven aan hun haak waar mee de nestjes worden afgestooten. Weer andere verplaatsen zich in een soort stoeltje, dat langs twee stevige rottantouwen heen en weer bewogen wordt.

Jaarlijks worden er een 40 pikol van deze eetbare vogelnestjes naar boven gebracht, een hoeveelheid die weinig onderdoet voor die uit de uit de beschrijvingen algemeen bij naam bekende vogeln est grotten aan de zuidkust van Java, waar het binnengaan van grot vanaf den oceaankant blijkbaar veel moeilijker en gevaarlijker is. De schoon gemaakte de nestjes worden gesorteerd, in pakjes van 25 bijeengebonden en zoo in den handel gebracht. Zoolang ze nog vochtig zijn kan men ze zonder gevaar van breken behandelen, later zijn ze zeer broos.

De bodems der kamers zijn zooals vanzelf spreekt met een laag guano bedekt, die zeer zeker als meststof zijn waarde zal hebben. Alleen de exploitatie hier van wordt belemmerd door het lastige transport langs den onverhard en sterk geaccidenteerden weg van ongeveer 5 paal lengte, en dan is men pas in Klapanoenggal, van waar de karren het over nog 25 paal tot Buitenzorg moeten vervoeren ¹⁾.

¹⁾ De hier meegedeelde technische gegevens heb ik te danken aan den, administrateur van het land den heer FRIJLINK.

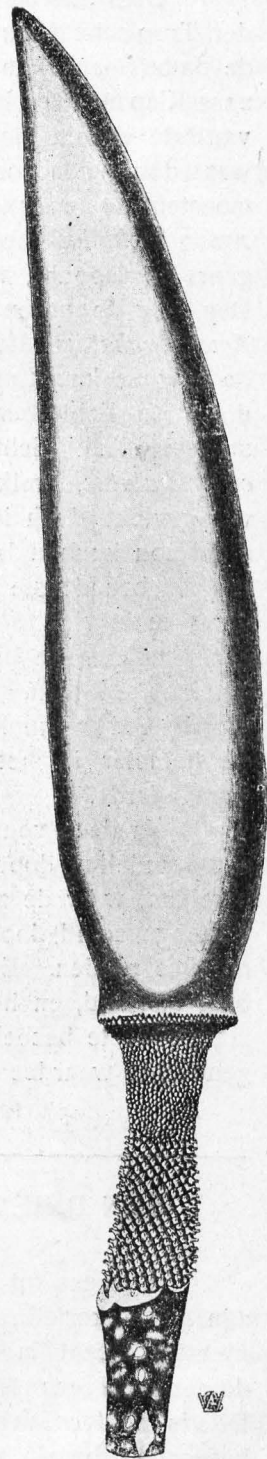

Fig. 12. Zelfde plant als fig. 11, na verwijdering der kolscheede. Let op de verbreiding a/d voet v/h neutrale deel.

Dien morgen gingen we elk zijn eigen weg, twee om de in den 3den jaargang der Tropische Natuur even aangeduiden *Amorphophallus Mulleri* (fig. 11 en 12) te zoeken, de ondergeteekende om interessante dingen voor een foto op te sporen. Ik nam den weg naar Klapanoenggal en zag niets dan kale grasvelden, nergens ook maar een enkel stukje van de mooie flora, welke we gisteren ten volle hadden kunnen bewonderen. Alles was door den ontginnenden Inlander verwoest. De anderen hadden wel succes, al moesten ze weer eens flink klauteren en klimmen. Al geuren de bloemen van den *Amorphophallus* meestal in den avond, zoo werd een exemplaar juist door den sterken geur opgespoord, terwijl echter het grootste exemplaar niet een dergelijke aanwijzing gaf. Den dag te voren hadden we elk netjes op onze beurt een blad gevonden van deze *Amorphophallus Mulleri* in welken toestand de plant wel eenigszins doet denken aan de gewone kembang bangke, de *A. variabilis*. En toch is ze er goed van te onderscheiden, door de lichtgroene kleur der bladschijf, welke in sierlijker slippen verdeeld is. De stengel bleek dicht bij den grond ruw te zijn, doch in veel mindere mate dan de *A. campanulatus*, welke ruwheid naar boven verminderde. De stengel was weer groen en wit gevlekt, doch in zoo verschillende wijze, dat ook deze soort de naam van *variabilis* met recht zou kunnen dragen. Deze veranderlijkheid troffen we ook in de scheede, die de bloeikolf in het benedenste deel omgeeft. De kleur was groen met meer of minder vuilpaars, dicht met witte stippels bezet of vrijwel zonder. De vrouwelijke bloemen vonden weer een plaats in het benedendeel, waarboven met een scherp overgang de kleine mannelijke bloemen volgden, waarvan er een enkele hier en daar te midden van de vrouwelijke stond. Dat mannelijke gedeelte nam aan zijn bovenkant zeer in omvang toe, waarna de diameter in het daarop volgend geurapparaat, het kolfaanhangsel, langzaamaan weer verminderde.

Na deze vondst waren we allen zeer voldaan met den behaalden buit en bleef er nog een wandeling door de middagzon op boomloos terrein over om het gastvrije landhuis te bereiken, waar de auto al stond te wachten. De eindphase van de wandeling werd zeer veraangenaamd doordat de administrateur zoo vriendelijk geweest was de tuinbendy tegemoet te zenden. Een verfrisschend bad en een uitstekende rijsttafel en we namen dankbaar afscheid, en hopen later nog eens in de gelegenheid te zijn dit terrein in een ander jaargetijde te bezoeken. We zullen dan weer zeer dankbaar gebruik maken van den niet genoeg te waardeeren hulp van den landheer.

J. BEUMÉE.

EEN DRIETAL MERKWAARDIGE VOORBEELDEN VAN MIMICRY.

Alvorens tot het eigenlijke onderwerp van deze causerie over te gaan, zal het goed zijn even kortelings uiteen te zetten, wat men in den regel onder mimicry verstaat. Meestal meent men, dat daaronder het bedrieglijk gelijken van een dier op een ander dier of op een levenloos natuurobject wordt verstaan; een soort van camouflage dus. Dit is echter lang niet altijd het geval, want „camouflage” is slechts een onderdeel van het ruime begrip mimicry en oorspronkelijk hebben de onderzoekers, die de aandacht op „mimicry” gevestigd hebben, BATES (1861) en MÜLLER (1879) er heel wat anders mede bedoeld. De eerste vestigde er, in zijne „Bijdragen tot de insectenfauna van de Amazonevallei”, de aandacht op, dat sommige, tamelijk zeldzame vlinder-soorten, op bedrieglijke